

Samorząd terytorialny na świecie (4). Czechy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 25, marzec 2016 23:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odłony: 7167

Nowy podział administracyjny u naszych południowych sąsiadów obowiązuje od 1 stycznia 2003 r. W miejsce powiatów powołano wtedy gminy ze starostą na czele. Podział na powiaty zachowały jednak sądy, policja i niektóre urzędy państwowe.

Aktualny podział administracyjny Republiki Czeskiej obejmuje 13 krajów, które są odpowiednikami naszych województw, wyłączone miasto Praga oraz gminy. Tych ostatnich jest wiele, bo 6258.

W Czechach nie ma podziału na gminy wiejskie, miejskie czy miejsko-wiejskie - w przeciwieństwie do Polski. Do organów czeskiej gminy zalicza się radę, która jest wybierana w wyborach powszechnych, bezpośrednich, równych, tajnych, proporcjonalnych. W zależności od liczby mieszkańców i wielkości gminy w jej skład może wchodzić 5-55 członków. Rada gminy jest organem prawodawczym i wybiera członków komisji. Kolejnym organem jest komitet gminy - wybierany przez radę gminy spośród jej członków. Składa się z 5-11 członków, lecz nie może stanowić więcej niż 1/3 liczby członków rady gminy. Komitet jest organem wykonawczym, w skład którego wchodzi starosta (odpowiednik wójta czy burmistrza), zastępca oraz inni członkowie. Organ ten może tworzyć komisje i powierzać wykonywanie pewnych zadań staroście i jego zastępcy. Komitet jest wybierany w gminach, w których liczba radnych przekracza 15 osób. Jeśli ilość radnych jest mniejsza, obowiązki komitetu przejmuje starosta. Wreszcie jest jeszcze starosta, który jest wybierany przez radę spośród jej członków. Nie ma więc tu wyborów bezpośrednich, czyli głosowania na konkretną osobę. Najpierw trzeba być radnym, by zostać później wybranym na gospodarza gminy. Starosta przygotowuje, przewodniczy i prowadzi sesje komitetu gminy. Kieruje urzędem gminy i realizuje zadania zlecone przez państwo.

Do kompetencji gminy należy zaś: zarządzanie budżetem gminnym, dystrybucja wody, szkolnictwo podstawowe, restauracja budynków, rolnictwo, mieszkalnictwo, pomoc społeczna oraz planowanie miejskie.

W Czechach wyróżnia się też 13 tzw. miast ze statusem specjalnym. Są to: Brno, Ostrawa, Pilzno, Olomuniec, Opawa, Czeskie Budziejowice, Karlowe Wary, Uście nad Łabą, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Zlin i Hawierzów. Otrzymały rozszerzone kompetencje z powodu ich rozmiarów; znaczenia gospodarczego, społecznego i kulturalnego dla regionów, w których się znajdują.

Drugim szczeblem administracji terytorialnej, są kraje. Do ich organów zalicza się zgromadzenie regionalne, które jest wybierane w wyborach bezpośrednich. Kontroluje ono budżet i subsydia udzielane gminom oraz może proponować projekty ustaw. Organem wykonawczym jest komitet regionalny na czele z przewodniczącym, który jest wybierany przez zgromadzenie regionalne.

Do kompetencji krajów należą: szkolnictwo średnie, sieć dróg, pomoc społeczna, środowisko, transport publiczny, rozwój gospodarczy oraz zdrowie.

Większość zadań realizowanych przez samorządy to zadania zlecone przez rząd czy czeski parlament. Budżet gminy opiera się na subwencjach i dotacjach. Przede wszystkim jednak na udziale w podatkach, których część państwo przekazuje gminom.

Nadzór nad samorządem odbywa się w ramach zewnętrznej administracji publicznej. Obejmuje przede wszystkim kontrolę nad czynnościami administracyjnymi, nad przestrzeganiem prawa, nad finansami i gospodarką. Wyróżnia się nadzór w zakresie zadań własnych samorządów oraz nadzór nad wykonywaniem zadań zleconych.

Samorząd terytorialny na świecie (4). Czechy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 25, marzec 2016 23:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 7167

Źródło: [Wikipedia](#), [ppr.pl](#)